

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2009 - 2014

Комисия по култура и образование

2011/2157(INI)

7.10.2011

СТАНОВИЩЕ

на комисията по култура и образование

на вниманието на комисията по външни работи

относно прегледа на Европейската политика на съседство
(2011/2157(INI))

Докладчик по становище: Marek Henryk Migalski

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по култура и образование приканва водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. призовава за справедливо разпределение и съгласуваност на наличните средства на финансовите програми на ЕПС за мобилност и подкрепа на гражданското общество, така че източната и южната арени да се възползват от външното сътрудничество с ЕС по равностоен начин, отговарящ на предизвикателствата, пред които са изправени;
2. категорично потвърждава връзката между, от една страна, обмена и сътрудничеството между ЕС и страните от ЕПС в областта на културата, образованието и спорта и, от друга страна, изграждането и укрепването на отворено гражданско общество, демокрация, правова държава, както и на насърчаването на основните свободи и на правата на човека; подчертава, че сътрудничеството в тези области представлява добавена стойност както за ЕС, така и за страните от ЕПС;
3. оценява съществуващите програми за мобилност и регионалните проекти на ЕС и заявява, че особено програмите на ЕС, насочени към младите хора, имаха значителен ефект за подобряването на възможностите за образование и обучение на младежта; подчертава, че обменът и сътрудничеството в областта на културата и образованието могат да укрепят гражданското общество, да благоприятстват за демократизацията и насърчават взаимното разбирателство между народите; следователно призовава държавите-членки, доколкото е възможно, да дадат възможност на най-добрите учаци се от страните от ЕПС да придобият достъп до образование или обучение, както и да получат стипендии, за да учат в ЕС;
4. съответно призовава Комисията и държавите-членки да отворят следващото поколение програми за мобилност, образование и младеж (от 2014 г.) за съседните на ЕС страни и по този начин да предоставят възможност на съответните страни да участват в тези програми; приканва Комисията да разшири гамата от програми за мобилност, като предвиди наред с другото и програма за обмен, предназначена за гражданското общество и за специалисти от социални предприятия; призовава държавите-членки да подпомагат инициативите, свързани с обучение (включително програми за изучаване на езиците на съседните страни) и двустранен обмен на държавни служители;
5. припомня, че е важно да се осигури реципрочност при програмите за обмен, така че и младите хора от ЕС да имат възможност да се обучават в страните, участващи в ЕПС;
6. подчертава добавената стойност на програмата „Tempus IV“ в полза на насърчаването на сътрудничеството и усилията за модернизация на образователните системи на съседните на ЕС страни и призовава Комисията да предостави подкрепа за тази програма в перспективата на следващата многогодишна финансова рамка;
7. оценява положително въздействието на Евро-средиземноморския университет и

посочва, че би следвало този успех да се популяризира и да се въведе подобна инициатива и за региона на Източното партньорство;

8. подчертава, че следва да се извлече полза от опита в сферата на образованието на онези държави-членки, които вече прилагат насоките на Европейската политика на съседство, в това число и инициативи като Центъра за източноевропейски изследвания във Варшава; във връзка с това напомня на ЕС и на държавите-членки, че е важно да бъдат премахнати пречките пред свободното движение на хората и подчертава необходимостта от либерализиране на визовия режим за учащите се и младите хора от страните от Източното партньорство, които имат желание да се обучават в държавите-членки на ЕС; насърчава държавите-членки да въведат безплатни визи за учащите се от страните от ЕПС;
9. набляга на необходимостта да се засилят взаимодействията между инициативата „Младежта в движение“ и ЕПС, с цел да се гарантира, че мобилността на учащите се между ЕС и съседните страни може да се възползва от повече възможности, в интерес както на ЕС, така и на младите хора от съответните страни, и подчертава, че това трябва да върви успоредно с насърчаването на подобни проекти от страна на медиите в съседните на ЕС държави;
10. призовава Комисията да сключва повече споразумения за партньорство в областта на мобилността със съседните страни; подчертава във връзка с това, че следва да се вземат предвид разликите в доходите между жителите на ЕС и тези на страните от ЕПС, както и да се помисли за предоставяне на по-добри възможности за отпускане на стипендии;
11. предвид това настоятелно призовава Комисията да обърне специално внимание на мобилността на учащите се, университетските преподаватели, изследователите и представителите на деловите среди, като гарантира достатъчно средства и като задълбочи и разшири съществуващите програми за отпускане на стипендии, както и да осъществява структурно сътрудничество в областта на висшето образование и научноизследователската дейност, насърчаването на обмена между университетите и публично-частните партньорства в областта на научноизследователската дейност;
12. подчертава, че е важно в рамките на ЕПС да се засили сътрудничеството за развитие на спорта в съответните страни, като се има предвид образователната стойност на спортните занимания; призовава институциите на ЕС и държавите-членки да работят за предоставянето на свободно движение на спортистите в целия свят, като се започне с тези от страните от ЕПС;
13. счита, че съществено значение има международното, регионалното и междурегионалното културно сътрудничество, основано на действителен диалог между културите и включващо всички участници в обществото (органи, институции, организации и асоциации в областта на културата); във връзка с това призовава страните от ЕПС да подпишат и да ратифицират Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване;
14. вярва, че насърчаването на участието в културните програми на ЕС може да е от

полза за материалното и нематериалното развитие в страните от ЕПС, както и че културата може също така да играе важна роля за насърчаване на иновациите, демокрацията, правата на човека, предприемачеството и творчеството; следователно подчертава значението на програми като Media Mundus и на проектите, провеждани под егидата на Съюза за Средиземноморието и на Културната програма на Източното партньорство; одобрява намерението на Комисията да даде продължение на своята специална програма за действие в областта на културата и подкрепя отварянето на следващата програма „Култура“ (2014-2020 г.) за страните от ЕПС;

15. изтъква също така, че процедурите за представяне на проектите, както и за оценка и финансиране, трябва да бъдат опростени, за да може гражданското общество на страните от ЕПС да идентифицира ясно възможностите и да се възползва от тях по напълно прозрачен начин;
16. изтъква освен това, че културните програми и програмите за насърчаване на мобилността следва да обхващат и мобилността на хората на изкуството и на учащите се в сферата на изкуството, като с това се улеснява творческото и културно обогатяване, както и творческият и културен обмен;
17. застъпва се за създаването на виза за културни цели за хора на изкуството и други специалисти в областта на културата – граждани на страни по програмата на ЕПС; призовава също така Комисията да предложи инициатива за виза за краткосрочен престой с цел премахване на бариерите и пречките пред мобилността в сектора на културата;
18. призовава ЕСВД и Комисията да координират стратегическото разгръщане на културните аспекти на външната политика, като включват последователно и системно културата във външните отношения на ЕС и като се стремят към взаимно допълване с външните политики на държавите-членки в областта на културата;
19. настоятелно призовава за извършване на оценка на съществуващите програми с оглед обезпечаване на ефикасното използване на средства за осъществяване на целите на ЕС; подкрепя рационализирането на вътрешните процедури в рамките на Комисията, свързани с различните съществуващи програми и проекти в областта на културата и образованието;
20. подчертава значението на мрежите от местни и регионални органи (по-специално побратимяването на градовете), от европейски публични участници и от държави - бенефициери от ЕПС за увеличаване на политическия, икономическия и културния обмен с тези държави; с тази цел препоръчва по-добро предоставяне на информация и по-качествена помощ за организаторите на проекти и за бенефициерите на средства от ЕИСП; насърчава създаването на европейски платформи за обмен на информация и добри практики;
21. подчертава, че основните свободи като свободата на изразяване и свободата на пресата, както и правото за осъществяване на връзки и общуване (във и извън интернет), са важни предпоставки за културно изразяване, обмен и диалог; следователно приканва настоятелно Комисията и държавите-членки да зачитат и насърчават тези свободи, включително свободата на използване на интернет, в

рамките на Европа и извън нея;

22. призовава ЕСВД да насърчава конструктивния обмен с органите на страните от ЕПС и с представителите на гражданското общество, включително културните дейци, за да засили диалога относно правата на човека и основните свободи и по-специално да осигури зачитането на свободата на медиите и като цяло на свободата на словото и свободния достъп до информация;
23. призовава ЕСВД да подкрепя в политически и финансов план усилията на гражданското общество, независимите медии и неправителствените организации за въвеждане на демократична система и правова държава във всички страни от ЕПС, в които се нарушават основните свободи и правата на човека;
24. освен това приканва ЕСВД да осъди все по-засилената цензура и контрол над интернет от страна на репресивните режими; отбелязва с безпокойство и осъжда процеса на ограничаване на свободата на словото и преследване на опозицията, например в Беларус; призовава Комисията да се застъпва непрекъснато за освобождаването на задържани журналисти;
25. подчертава необходимостта от стартиране, прилагане и подкрепа на културни и образователни програми, чиято цел е да разпространяват и насърчават основните ценности на демокрацията на участието, включително зачитане на правата на човека и на малцинствата, и отбелязва, че тези програми следва да бъдат достъпни за гражданите, както и за културните и образователните институции от страните от ЕПС.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	5.10.2011 г.
Резултат от окончателното гласуване	+: 26 -: 0 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Magdi Cristiano Allam, Maria Badia i Cutchet, Malika Benarab-Attou, Lothar Bisky, Jean-Marie Cavada, Santiago Fisas Aixela, Mary Honeyball, Cătălin Sorin Ivan, Petra Kammerevert, Morten Løkkegaard, Marek Henryk Migalski, Katarína Neveďalová, Doris Pack, Chrysoula Paliadelis, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, Marietje Schaake, Marco Scurria, Hannu Takkula, Sampo Terho, László Tőkés, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Milan Zver
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Heinz K. Becker, Ivo Belet, Luigi Berlinguer, Nessa Childers, Seán Kelly, Iosif Matula, Georgios Papanikolaou
Заместник(ци) (чл. 187, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Jacky Hénin